

Företagens utländska handelskrediter (HKU) 2016

NV0118

I denna beskrivning redovisas först allmänna uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Allmänna uppgifter	2
A.1	Ämnesområde	2
A.2	Statistikområde	2
A.3	SOS-klassificering	2
A.4	Statistikansvarig	2
A.5	Statistikproducent	2
A.6	Uppgiftsskyldighet	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8	Gallringsföreskrifter	3
A.9	EU-reglering	3
A.10	Syfte och historik	3
A.11	Statistikanvändning	3
A.12	Uppläggning och genomförande	3
A.13	Internationell rapportering	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
B	Kvalitetsdeklaration	4
B.0	Inledning	4
B.1	Innehåll	4
1.1	Statistiska målstorheter	4
1.1.1	Objekt och population	4
1.1.2	Variabler	4
1.1.3	Statistiska mått	5
1.1.4	Redovisningsgrupper	5
1.1.5	Referenstider	5
1.2	Fullständighet	5
B.2	Tillförlitlighet	5
2.1	Tillförlitlighet totalt	5
2.2	Osäkerhetskällor	6
2.2.1	Urval	6
2.2.2	Ramtäckning	6
2.2.3	Mätning	6
2.2.4	Svarsbortfall	6
2.2.5	Bearbetning	6
2.2.6	Modellantaganden	7
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	7

<i>B.3</i>	<i>Aktualitet</i>	7
3.1	Frekvens	7
3.2	Framställningstid	7
3.3	Punktlighet	7
<i>B.4</i>	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet</i>	7
4.1	Jämförbarhet över tiden	7
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	8
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	8
<i>B.5</i>	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	8
5.1	Spridningsformer	8
5.2	Presentation	8
5.3	Dokumentation	8
5.4	Tillgång till primärmaterial	8
5.5	Upplysningstjänster	8

A Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Näringsverksamhet

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Näringslivets struktur

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån, SCB
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostersgatan 23
Kontaktperson: Rickard Persson
Telefon: 019-17 61 51
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån, SCB
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostersgatan 23
Kontaktperson: Rickard Persson
Telefon: 019-17 61 51
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99) och enligt SCB-FS 2012:5.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

A.8 Gallringsföreskrifter

Gallringsföreskrifter saknas.

A.9 EU-reglering

ESA 2010, European System of Accounts 2010 styr Finansräkenskaperna och påverkar därmed även denna undersökning (HKU).

A.10 Syfte och historik

Föregångaren till denna undersökning är SCB:s undersökning Företagens utländska tillgångar och skulder (FUTS) som upphörde från och med 1997.

Statistiken syftar till att ge kvartalsvisa skattningar av de icke-finansiella företagens handelskrediter mot utlandet. Företagens utländska tillgångar och skulder (FUTS) har genomförts sedan 1971, då som en cut-off undersökning där de ca 500 företag som hade den största summan av utländska tillgångar och skulder ingick.

1983 gjordes undersökningen om till en urvalsundersökning med en urvalsstorlek på 1 000 företag och en cut-off gräns på 40 tkr av utländska tillgångar och skulder ingick. Från och med 1997 ingår endast utländska handelskrediter i undersökningen, urvalsstorleken minskades till 500 företag och cut-off gränsen var på 2 milj kr till och med 2004. Från och med 2005 är cut-off gränsen höjd till 3 milj kr. Urvalsstorleken har ökat något beroende på att rampopulationen ökat och är i dagsläget 571 företag. Utländska tillgångar och skulder ingår sedan 1997 i undersökningen Balansstatistik för icke-finansiella företag (BAST).

A.11 Statistikanvändning

Statistiken utgör underlag vid sammanställning av årliga och kvartalsvisa finansräkenskaper. Uppgifterna om handelskrediter används även vid sammanställningen av betalningsbalansen. Huvudanvändare av SCBs finans- och nationalräkenskaper och betalningsbalansen är Riksbanken, Konjunkturinstitutet och Finansdepartementet.

A.12 Uppläggning och genomförande

Som underlag till urvalsramen används SCB:s företagsdatabas (FDB), föregående års HKU-urval samt importör/exportörregistret som baseras på vad företag har rapporterat till Utrikeshandelsstatistiken. I urvalsramen ingår företag med handelskrediter på minst 3 milj. kr (cut-off gräns). Totalt består populationen 2016 av 7 454 företag varav 571 företag har valts ut. Urvalet är stratifierat. Strata innehållande företag med utländska handelskrediter på mer än 400 milj.

kr är totalundersökta (171 stycken). Nytt urval dras i början av varje kalenderår. Från och med urvalet för 2004 används SCB:s system för samordnade urval, SAMU, för att dra urval. Endast aktiva företag väljs ut.

Uppgifterna samlas in via SCB:s elektroniska statistikinsamlingsverktyg, SIV. Ett missiv med inloggningsuppgifter går ut kvartalsvis till företagen. De företag som inte vill lämna uppgifter via SIV kan välja mellan att få en pappersblankett och att fylla i den excelblankett som användes tidigare.

A.13 Internationell rapportering

Ingen internationell rapportering sker från SCB.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Det finns misstankar om att undersökningens kvalitet är bristfällig på grund av att urvalet som dras är relativt litet men används för att skatta hela näringslivet exklusive de finansiella företagen. Undersökningen bör därför genomgå en utredning för att hitta potentiella förbättringsområden. Förhoppningen är att resurser finns tillgängliga för att göra detta senast 2016.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Målstorheten är summa totala ställningsvärden för variablerna i avsnitt 1.1.2 vid kvartalsslut samt summa totala orealiserade värdet förändringar och transaktioner för variablerna i avsnitt 1.1.2 under kvartalet för sektorn icke-finansiella företag.

1.1.1 Objekt och population

I populationen ingår icke-finansiella företag (juridiska enheter) som tillhör sektor 111000 (icke-finansiella företag) och 112000 (statliga affärsverk) med summa utländska handelskrediter på minst 3 milj. kr. Stiftelser ingår inte i populationen (juridisk form 71 familjestiftelser och 72 övriga stiftelser och fonder). Som urvalsram används SCB:s företagsdatabas (FDB), föregående års HKU-urval och Importör/exportörregistret, som baseras på vad företag har rapporterat till Utrikeshandelsstatistiken. Uppgifterna som samlas in ska avse det företag som valts ut och inte eventuell koncern. Företagen ska vara aktiva.

1.1.2 Variabler

Utländska kundfordringar (motparten har utländsk adress) uppdelat på:

- Korta kundfordringar mot koncernföretag
- Långa kundfordringar mot koncernföretag
- Korta kundfordringar mot övriga företag
- Långa kundfordringar mot övriga företag

Utländska leverantörsskulder (motparten har utländsk adress) uppdelat på:

- Korta leverantörsskulder till koncernföretag
- Långa leverantörsskulder till koncernföretag
- Korta leverantörsskulder till övriga företag
- Långa leverantörsskulder till övriga företag

Ställningsvärden (bokfört värde) per den sista i kvartalet efterfrågas samt kursdifferenser och orealiserade värdeförändringar under kvartalet. Gränsen mellan kort och lång löptid går vid ett år.

1.1.3 Statistiska mått

Totaler för ställningsvärde samt orealiserade värdeförändringar och transaktioner för sektorn icke-finansiella företag.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Resultat redovisas för den totala sektorn icke-finansiella företag.

1.1.5 Referenstider

Statistikuppgifterna avser utländska handelskrediter per 31 mars, 30 juni, 30 september och 31 december samt orealiserade värdeförändringar och transaktioner som skett under respektive kvartal.

1.2. Fullständighet

Statistiken syftar till att ge kvartalsvisa skattningar av de icke-finansiella företagens handelskrediter mot utlandet. Undersökningen riktar sig till företag som har årminstone 3 milj i utländska handelskrediter. Undersökningen använder alltså en cut-off ansats, dock görs ingen kompensation för den delmängd av företag som ligger under cut-off gränsen. Vidare visar en enkel förstudie av täckningsfelet att undertäckningen i HKU troligtvis är omfattande. T.ex. avgränsas bruttoramen enbart på källor från *Utrikeshandeln med varor*. Sammantaget innebär detta att undersökningen troligtvis underskattar värdet av företagens utländska handelskrediter.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

De största källorna till osäkerhet bedöms vara stickprovsstorleken, mätning och bearbetning. Urvalet som dras är relativt litet men används för att skatta hela näringslivet exklusive de finansiella företagen. För mätning är resultatet beroende på hur pass bra och korrekta uppgifter företagen kan lämna. Vissa företag har stora problem med att lämna kursdifferenser eftersom så många olika valutor är inblandade. För bearbetning är resultatet beroende av att dataregistreringen sker felfritt både hos SCB och hos företagen.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 *Urval*

Urvalet är ett stratifierat urval med OSU (Obundet Slumpmässigt Urval) inom strata. Stratifieringen baseras på summa utländska handelskrediter. Cut-off gräns för populationen är utländska handelskrediter på 3 milj kr. Strata innehållande företag med minst 400 milj kr i utländska handelskrediter är totalundersökta (171 stycken). Antal undersökta företag 2016 är 571.

De individuella observationerna vägs med sin urvalsvikt (inverterade urvalssannolikheten) ihop till en totalskattning.

2.2.2 *Ramtäckning*

Nuvarande urvalsram baseras på SCB:s företagsdatabas kompletterat med föregående års HKU-undersökning och importör/exportör registret, som baseras på vad företag har rapporterat till Utrikeshandelsstatistiken. Uppsnabbning av produktionsprocessen för utrikeshandeln har skett under senare år så kvartal 4 2014 finns klart vid urvalsdragningen.

Övertäckning identifieras i undersökningen och åsätts värde noll. Undertäckningen är okänd och justeras inte för i statistiken. Detta resulterar i en underskattning i statistiken som främst berör ställningsvärdena och som ökar under kalenderåret. Denna kan dock antas vara liten i förhållande till andra osäkerhetskällor.

2.2.3 *Mätning*

Uppgifterna samlas in via elektronisk enkät eller via bifogad blankett (se SCBDOK bilaga 1). Inloggningsuppgifter skickas med missiv som går ut till utvalda företag. Företagen ska fylla i ställningsvärde för efterfrågat kvartal i bokfört värde för utländska kundfordringar och leverantörsskulder. Om ställningsvärdet som lämnats föregående kvartal är reviderat ska företagen ändra på det förtryckta värdet. Företagen ska också ange kursdifferenser och orealiserade värdeförändringar under kvartalet. Transaktioner blir resterande belopp när hänsyn tagits till förändring i ställningsvärde samt kursdifferens och orealiserad värdeförändring. Maskinella kontroller finns i den elektroniska blanketten och sedan granskas blanketten även hos SCB på samma sätt som övriga blanketter som registreras manuellt. Mätsvårigheter kan förekomma när företagen inte kan ange kursdifferenser på grund av att de har handelskrediter i många olika valutor eller dylikt.

2.2.4 *Svarsbortfall*

Svarsbortfall avseende antal företag var ca 8,7 – 10,5 procent under 2015. Till publiceringen var det som mest 15 bortfall i totalundersökta strata. Bortfall imputeras i första hand baserat på tidigare lämnat värde och i andra hand baserat på variabelns värde i förhållande till storleksmättet. Osäkerheten beroende på bortfall antas vara liten i förhållande till andra osäkerhetskällor.

2.2.5 *Bearbetning*

Inkomna uppgifter granskas och återkontakt tas vid behov med uppgiftslämnaren. Från och med 2009 rapporterar över 90 % av uppgiftslämnare elektroniskt

via SCB:s statistikinsamlingsverktyg SIV.

2.2.6 Modellantaganden

Inga direkta modellantaganden görs i statistiken. Underförstått antas dock den icke-undersökta delen av populationen att ha värde noll i handelskrediter.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

I början av 2011 började verktyget CLAN användas för att ta fram variansskattningar och beräkna den relativa osäkerhetsmarginalen i undersökningen. Resultaten visade att precisionen i skattningarna för kundfordringar och leverantörsskulder mot koncernföretag är acceptabla men motsvarande poster mot övriga företag har alltför hög osäkerhetsmarginal. För efterföljande kvartal har dock osäkerhetsmarginalen ökat även mot koncernföretag och en översyn av undersökningens metod skulle vara önskvärd.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

De kvartalsvisa statistikuppgifterna avser utländska kundfordringar och utländska leverantörsskulder per 31 mars, 30 juni, 30 september och 31 december samt orealiserade värdeförändringar och transaktioner under respektive kvartal. Uppgifterna ska lämnas senast 20 dagar efter aktuellt kvartals slut. Blanketterna ska vara företagen tillhanda senast den 1:a i varje kvartal.

3.2 Framställningstid

Framställningstiden är ca 12 veckor. Finansräkenskaperna har krav från EU på att vara klara inom 90 dagar efter kvartalets slut. Detta har lett till att denna undersökning också har snabbats upp.

3.3 Punktlighet

Produktionen anpassas efter Finansräkenskapernas (FiR) produktion. Deadline för inläggning av siffror i FiR brukar hållas. Undantag kan förekomma, t.ex. under semestertider då uppgiftsinsamlandet kan dra ut på tiden beroende på semester vid de uppgiftslämnande företagen.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Föregångaren till denna undersökning är SCB:s undersökning Företagens utländska tillgångar och skulder (FUTS) som upphörde från och med 1997.

Företagens utländska tillgångar och skulder (FUTS) har genomförts sedan 1971, då som en cut-off undersökning med de ca 500 företag som hade den största summan av utländska tillgångar och skulder. År 1983 gjordes undersökningen om till urvalsundersökning uppräknat till totalnivå. Urvalstorleken var 1 000 företag och cut-off gränsen på 40 tkr.

En större omläggning gjordes också 1997 då variabelinnehåll, urvalsdessign och skattningsförfarande reviderades. Från och med 1997 ingår endast utländska handelskrediter i undersökningen, urvalstorleken minskades till 500 företag och cut-off gränsen var på 2 milj kr till och med 2004. Från och med 2005 är cut-off

gränsen höjd till 3 milj kr.

De utländska handelskrediterna är i princip jämförbara bakåt i tiden. Målpopulationen har ändrats något och cut-off gränsen har höjts från 40 tkr till 2 milj kr och 3 milj kr från och med 2005.

Från och med första kvartalet 2012 gjordes en ytterligare uppdelning av variablerna i undersökningen. De tidigare variablerna delades in i kundfordringar och leverantörsskulder med lång och kort löptid. Detta på grund av nya krav från användare av statistiken. Till publicering i Statistikdatabasen sker dock en summering av de nya variablerna så att innehållet ska vara jämförbart med tidigare årgångar.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Statistiken är inte indelad i grupper.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

Variablerna i HKU kan relateras till posterna kundfordringar och leverantörsskulder i den årliga undersökningen Företagens ekonomi (FEK). FEK är en totalundersökning som baseras på SRU (Standardiserade RäkenskapsUtdrag) från Skatteverket och bokslut. Det finns en skillnad mellan resultaten för de olika undersökningarna. Detta beror dels på att FEK är en totalundersökning, medan HKU undersöker företag med en cut-off gräns på 3 milj kr i utländska handelskrediter. Det beror också på att HKU bara undersöker den utländska delen av kundfordringar och leverantörsskulder.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Resultatet från undersökningen publiceras i Statistikdatabasen under rubriken Balansstatistik under Näringsverksamhet. Databasen nås från SCB:s webbplats, www.scb.se, Hitta statistik, Statistikdatabasen.

Resultatet kan också nås från undersökningens produktsida www.scb.se/NV0118.

5.2 Presentation

Uppgifterna publiceras i tabeller i Statistikdatabasen.

5.3 Dokumentation

Dokumentation i form av SCBDOK, MetaPlus och BaS finns på undersökningens produktsida www.scb.se/NV0118.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Specialbearbetningar på det insamlade materialet kan beställas.

5.5 Upplysningstjänster

Övriga upplysningar lämnas av Rickard Persson 019-17 61 51 på enheten Näringslivets struktur på SCB.